

דְּצַדִּיקָיָא, בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי. דְּכַתִּיב, (תהלים ה) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּף עֲלֵימוּ וַיַּעֲלֶצּוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֶשֶׁת אֲדָנָיו אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף. וְאָמַר, (תהלים קג) בָּרְכוּ יְיָ מִלְּאֲכֹי גְבוּרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעָע בְּקוֹל דְּבָרוֹ. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אֲצַטְרִיף לִי לָבַר נָשׁ לְאַסְתְּמָרָא מַחֻבּוּי, וּלְמִיָּהּ בְּאַרְחַ מִתְתַּקְנָא. בְּגִין דְּלֹא יִסְטִי לִי הָהוּא יִצֵּר הָרַע, דְּאִיְהוּ מְקַטְרְגָא לִי כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, כַּמָּה דְאַתְמָר.

הַבָּא, שְׁפָתוֹב (תהלים ה) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּף עֲלֵימוּ וַיַּעֲלֶצּוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ. וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֶשֶׁת אֲדָנָיו אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף. רַבִּי חֲזִיא פִּתְחָ וְאָמַר, (שם קג) בָּרְכוּ ה' מִלְּאֲכֹי גְבוּרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעָע בְּקוֹל דְּבָרוֹ בַּא רְאָה כַּמָּה צְרִיף הָאָדָם לְהַשְׁמַר מִחַטָּאִיו וּלְלַכֵּת בְּדַרְךָ מִתְקַנָּת, כְּדִי שְׁלֹא יִסְיט אוֹתוֹ הַיִּצֵּר הָרַע הָהוּא, שְׁהוּא מְקַטְרְגָא לוֹ כָּל יוֹם וְיוֹם, כַּמּוֹ שְׁנַאֲמַר.

וּבְגִין דְּאִיְהוּ מְקַטְרְגָא לִי תְדִיר, בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיהּ, וּלְאַסְתְּלֶקָא עֲלֵיהּ בְּאַתַּר תְּקִיפּוּ. דְּבְעֵי לְמַהוּי גְבוּרָא עֲלֵיהּ, וּלְאַשְׁתַּתְּפָּא בְּאַתַּר דְּגְבוּרָה. בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ אֲתַקַּף עֲלֵיהּ, כְּדִין אִיְהוּ בְּסִטְרָא גְבוּרָה, וְאַתְדַּבֵּק בֵּיהּ לְאַתְתַּקְפָּא. וּבְגִין דְּהָהוּא יִצֵּר הָרַע תְּקִיף, בְּעֵי בַר נָשׁ דִּיְהֵא תְקִיף מִיָּנִיהּ.

וּמִשּׁוּם שְׁהוּא מְקַטְרְגָא לוֹ תְּמִיד, צְרִיף הָאָדָם לְהִתְגַּבֵּר עֲלָיו וּלְהִתְעַלּוֹת עֲלָיו בְּמִקּוֹם שֶׁל חֲזֵק, שְׁצְרִיף לְהִיּוֹת גּוֹבֵר עֲלָיו וּלְהַשְׁתַּתֵּף בְּמִקּוֹם שֶׁל גְבוּרָה, מִשּׁוּם שְׁכַפְּאֵשׁ אָדָם גּוֹבֵר עֲלָיו, אֲזִי הוּא בְּצַד הַגְּבוּרָה וְנִדְבַק בּוֹ לְהִתְגַּבֵּר, וּמִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ יִצֵּר הָרַע תְּקִיף, צְרִיף הָאָדָם לְהִיּוֹת תְּקִיף מִמֶּנּוּ.

וְאִלֵּין בְּנֵי נָשָׂא דְאַתְתַּקְפוּ עֲלֵיהּ, אֲקַרוּן גְבוּרֵי כַח, לְאַשְׁתַּתְּפָּחָא זִינָא עִם זִינִיהּ. וְאַלִּין אֵינּוּן מִלְּאֲכֹי דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְאַתְיִין מִסְטְרָא דְגְבוּרָה קְשָׂא, לְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיהּ, גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ. בָּרְכוּ יְיָ מִלְּאֲכֹי, כְּיוֹסֵף, דְאַקְרִי צְדִיק וְגְבוּר וְנִטְר בְּרִית קְדִישָׁא דְאַתְרֵשִׁים בְּגוּיָהּ.

וּבְנֵי הָאָדָם הִלְלוּ שְׁמִתְגַּבְרִים, נְקַרְאִים גְבוּרֵי כַח, שְׁיִמְצָא מִן עִם מִינוּ, וְאַלוּ הֵם מִלְּאֲכֹי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַפְּאִים מִצַּד הַגְּבוּרָה הַקְּשָׂה, לְהִתְגַּבֵּר עֲלָיו, גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ. בָּרְכוּ ה' מִלְּאֲכֹי - כַּמּוֹ יוֹסֵף שְׁנִקְרָא צְדִיק וְגְבוּר וְשִׁמְר בְּרִית הַקְּדוֹשׁ הַרְשׁוּמָה בְּתוֹכוֹ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, מָאִי הִיא, הָא אֹוּקְמוּהָ אַתַּר דָּא דִּיִּצֵּר הָרַע מְקַטְרְגָא, דְּאִיְהוּ דְרָגָא אַחַר הַדְּבָרִים. בְּגִין דִּיּוֹסֵף יָהֵב לִי דּוּכְתָא לְקַטְרְגָא, דְּהוּהּ יוֹסֵף מְסִלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהּ וְאַתְקִין גְּרַמִּיָּה וְקְשִׁיט לִי, כְּדִין אֲתִיְהִיב דּוּכְתָא לִיִּצֵּר הָרַע לְקַטְרְגָא. דְּאָמַר, וּמָה אָבוּי דְאִיְהוּ מִתְאַבֵּל

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, מָה זֶה הִיא? הֲרֵי פְרִשׁוּהָ, מְקוֹם זֶה שְׁיִצֵּר הָרַע מְקַטְרְגָא, שְׁהוּא הַדְּרָגָה אַחַר הַדְּבָרִים. מִשּׁוּם שְׁיוֹסֵף נָתַן לוֹ מְקוֹם לְקַטְרְגָא, שְׁהִיָּה יוֹסֵף מְסִלְסֵל בְּשַׁעְרוֹ וּמִתְקַן אֶת עֲצָמוֹ וּמְקַשֵּׁט אוֹתוֹ, אֲזִי נָתַן מְקוֹם לִיִּצֵּר הָרַע לְקַטְרְגָא, שְׁאָמַר: וּמָה אָבוּי מִתְאַבֵּל עֲלָיו, וַיּוֹסֵף מְקַשֵּׁט

את עצמו ומסלסל בשערו? !
אז התגרה בו הדב וקטרג לו.
ויהי אחר הדברים האלה. בא
ראה, בזמן שהקדוש ברוך הוא
משגיח בעולם לדון אותו
ומוצא רשעים בעולם, מה
כתוב? (דברים יא) ועצר את
השמים ולא יהיה מטר
והאדמה לא תתן את יכולה.
ואז - ואבדתם מהרה. שהרי
משום חטאי בני האדם
השמים נעצרים ולא נוהגים
בחקותיהם כראוי.

ובא וראה, אותם שלא
שומרים את ברית הקדש הזו,
גורמים התפרדות בין ישראל
לאביהם שבשמים, משום
שכתוב וסרתם ועבדתם
אלהים אחרים והשתחיתם
להם, וכתוב ועצר את השמים
ולא יהיה מטר. שזהו כמו
שמשתחוה לאלוה אחר,
שמשקר באות הברית
הקדושה הזו.

ובאשר הברית הקדושה
נשמרת בעולם כראוי, אז
הקדוש ברוך הוא נותן ברכות
למעלה להריק בעולם, כמו
שנאמר (תהלים סח) גשם נדבות
תניף אלהים נחלתך ונלאה
אתה כוננתה. גשם נדבות -
זהו גשמי רצון, כשמתרצה
הקדוש ברוך הוא עם כנסת
ישראל ורוצה להריק לה
ברכות, אזי נחלתך ונלאה
אתה כוננתה.

נחלתך - הם ישראל, שהם
נחלתו של הקדוש ברוך הוא,
כמו שנאמר (דברים לב) יעקב
חבל נחלתו. ונלאה - זו כנסת
ישראל, שהיא נלאה בארץ
אחרת. שהיא צמאה לשמות,
ואז היא נלאה. וכשאותו גשם
של רצון נתן, אז אתה כוננתה.

עליה, ויוסף מקשיט גרמיה, ומסלסל
בשעריה, כדין אתגרי ביה דופא וקטריג ליה:
ויהי אחר הדברים האלה. תא חזי, בזמנא
דקודשא בריך הוא אשגח ביה בעלמא,
למידן יתיה, ואשפח חייבין בעלמא, מה
כתוב, (דברים יא) ועצר את השמים ולא יהיה
מטר והאדמה לא תתן את יכולה, וכדין
ואבדתם מהרה. דהא בגין חובין דבני נשא,
שמיא וארעא אתעצרו, ולא נהגי נמוסיהון
כדקא יאות.

ותא חזי, אינון דלא נטרו להאי את קיימא
דקודשא, גרמי פרישו בין ישראל
לאבוהון דבשמיא, בגין דכתיב וסרתם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם,
וכתיב ועצר את השמים ולא יהיה מטר.
דהאי איהו כמאן דסגיד לאלהא אחרא,
דמשקר בהאי את קיימא קדישא.

וכד את קיימא קדישא אתנטיר בעלמא
כדקא יאות, כדין קדשא בריך הוא יהיב
ברכאן לעילא לאתרקא בעלמא. כמה דאת
אמר, (תהלים סח) גשם נדבות תניף אלהים
נחלתך ונלאה אתה כוננתה. גשם נדבות, דא
גשם דרעותא. כד אתרעי קדשא בריך הוא
בכנסת ישראל, ובעי לארקא לה ברכאן, כדין
נחלתך ונלאה אתה כוננתה.

נחלתך, אינון ישראל, דאינון אחסנתיה
דקודשא בריך הוא. כמה דאת
אמר, (דברים לב) יעקב חבל נחלתו. ונלאה, דא
כנסת ישראל, דאיהי נלאה בארעא אחרא,
דאיהי צחיא למשתי, וכדין איהי נלאה. וכד
ההוא גשם דרעותא אתיהיב, כדין אתה
כוננתה.

וְעַל דָּא, שְׁמִיא וְאַרְעָא, וְכָל חִילִּיהוּן, פְּלֵהוּ
 קְיִימָא עַל קְיִוְמָא דָּא. דְּכְתִיב (ירמיה לג) אִם
 לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא
 שָׁמַתִּי. וּבִגִּין כְּךָ בְּעֵי לְאַזְדַּהֲרָא בְּדָא, וְהָא
 אוֹקְמוּהָ. וּבִגִּין כְּךָ פְּתִיב, וַיְהִי יוֹסֵף יִפֶּה תֹאֵר
 וַיִּפֶּה מְרָאָה, וּבִתְרִיהָ פְּתִיב וּתְשֵׂא אֶשֶׁת אֲדֹנָיו
 אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף.

וַיְהִי כַּדְבָּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם. רַבִּי אֶלְעָזָר
 פֶּתַח וְאָמַר, (משלי ו) לְשִׁמְרֶךָ מֵאֶשֶׁת רַע
 וְגו', זְכָאִין אֵינּוּן צְדִיקָיָא, דִּידְעֵי אֲרַחוּי
 דְּקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְמִיזַל בְּהוּ. בְּגִין דְּאֵינּוּן
 מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא יִמְמָא וְלִילֵיָא. דְּכָל מָאן
 דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא יוֹמֵי וְלִילֵי, אַחְסִין תְּרִין
 עֲלָמִין, עֲלָמָא עֲלָאָה, וְעֲלָמָא (דף קצ ע"א)
 תַּתְּאָה. אַחְסִין הָאֵי עֲלָמָא, אַף עַל גַּב דְּלָא
 אֲתַעֲסַק בְּהָ בַר נֶשׁ לְשִׁמָּה, וְאַחְסִין הַהוּא
 עֲלָמָא עֲלָאָה, כַּד אֲתַעֲסַק בְּהָ בַר נֶשׁ לְשִׁמָּה.
 הָא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (משלי ג) אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה
 בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד. אַרְךָ יָמִים
 בִּימִינָה, מָאן דְּאֶזִּיל לִימִינָא דְּאוֹרֵייתָא,
 אַרְכָּא דְּחִיִּין אִיהוּ לְעֲלָמָא דְּאֲתִי. דְּזַכִּי תַמָּן
 לִיקְרָא דְּאוֹרֵייתָא, דְּאִיהוּ יִקְרָא וְכַתְּרָא,
 לְאַתְעֻטְרָא עַל פְּלָא. דְּכַתְּרָא דְּאוֹרֵייתָא
 בְּהַהוּא עֲלָמָא אִיהוּ. בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד,
 בְּהָאֵי עֲלָמָא, דְּאֵף עַל גַּב דְּלָא אֲתַעֲסַק בְּהָ
 לְשִׁמָּה, זְכִי בְּהָאֵי עֲלָמָא בְּעוֹתְרָא וִיקְרָא.

דְּהָא רַבִּי חֲזִיא כַּד אָתָּא מֵהֶתֶם לְאַרְעָא
 דְּיִשְׂרָאֵל, קָרָא בְּאוֹרֵייתָא, עַד דְּהוּ
 אֲנַפּוּי נְהִירִין פְּשִׁמְשָׁא. וְכַד הוּוּ קְיִימִין קַמִּיהָ
 כָּל אֵינּוּן דְּלָעָאן בְּאוֹרֵייתָא. הוּוּ אָמַר, דָּא
 אֶשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמָּה, וְדָא לֹא אֶשְׁתַּדַּל
 לְשִׁמָּה, וְהוּוּ צְלִי עַל הַהוּא דְּאַתְעֻסַק לְשִׁמָּה,
 דְּלִיהוּי הָכִי תְדִיר, וַיִּזְכִּי לְעֲלָמָא דְּאֲתִי. וְצְלִי

וְעַל פִּן שָׁמַיִם וְאָרֶץ וְכָל צְבָאָם,
 כְּלָם עוֹמְדִים עַל הַקִּיּוּם הַזֶּה,
 שְׁכַתּוּב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי
 יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וְאָרֶץ
 לֹא שָׁמַתִּי, וּמִשּׁוּם כְּךָ צְרִיךְ
 לְהִזְהַר בְּזָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.
 וּמִשּׁוּם כְּךָ פְּתוּב וַיְהִי יוֹסֵף יִפֶּה
 תֹּאֵר וַיִּפֶּה מְרָאָה, וְאַחְרָיו כְּתוּב
 וּתְשֵׂא אֶשֶׁת אֲדֹנָיו אֶת עֵינֶיהָ אֶל
 יוֹסֵף.

וַיְהִי כַּדְבָּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם.
 רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (משלי ו)
 לְשִׁמְרֶךָ מֵאֶשֶׁת רַע וְגו'. אֲשֶׁרִי
 הַצְּדִיקִים שְׂיִוְדָעִים אֶת דְּרָכֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלַכֵּת בְּהֶם,
 מִשּׁוּם שֶׁהֵם מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה
 יוֹמָם וְלַיְלָה, שְׁכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל
 בַּתּוֹרָה יָמִים וְלַיְלֹת, נוֹחַל שְׁנֵי
 עוֹלָמוֹת - הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
 וְהָעוֹלָם הַתַּתְּחוֹן. נוֹחַל אֶת
 הָעוֹלָם הַזֶּה - אַף עַל גַּב שְׂאִין
 הָאָדָם מִתְעַסֵּק בְּהָ לְשִׁמָּה. וַיִּוְרֶשׁ
 הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַהוּא -
 כְּשֶׁמִּתְעַסֵּק בְּהָ הָאָדָם לְשִׁמָּה.

בְּאֵרָא מַה כְּתוּב, (משלי ג) אַרְךָ
 יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר
 וְכָבוֹד. אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה - מִי
 שֶׁהוֹלֵךְ לִימִין הַתּוֹרָה, אַרְךָ שֶׁל
 חַיִּים הוּא לְעוֹלָם הַבָּא, שְׂזוּכָה
 שֵׁם לְכָבוֹד הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא כְּבוֹד
 וְכַתֵּר לְהַתְעַטֵּר עַל הַכֵּל, שְׁכַתֵּר
 הַתּוֹרָה הוּא בְּעוֹלָם הַהוּא.
 בְּשִׁמְאֵלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד - בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, שְׂאֵף עַל גַּב שְׂאִינוּ מִתְעַסֵּק
 בְּהָ לְשִׁמָּה, זוֹכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 לְעֶשֶׂר וְכָבוֹד.

שְׁחַרְי רַבִּי חֲזִיא, כְּאֲשֶׁר בָּא מִשָּׁם
 לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, קָרָא בַּתּוֹרָה, עַד
 שֶׁהָיוּ פְּנֵי מְאִירִים כְּמוֹ הַשֶּׁמֶשׁ,
 וְכִשְׁהָיוּ עוֹמְדִים לְפָנָיו כָּל אוֹתָם
 שְׁעָסְקוּ בַּתּוֹרָה, הָיָה אוֹמֵר: זֶה
 הַשְּׁתַּדַּל בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה, וְזֶה לֹא
 הַשְּׁתַּדַּל לְשִׁמָּה. וְהָיָה מִתְפַּלֵּל עַל
 אוֹתוֹ שֶׁמִּתְעַסֵּק לְשִׁמָּה, שְׁכַפֵּךְ

יהיה תמיד ויזכה לעולם הבא. ומתפלל על אותו שלא התעסק לשמה, שיבא להתעסק בה לשמה ויזכה לחיי עולם.

יום אחד ראה תלמיד אחד שהיה עוסק בתורה ופניו מוריקים. אמר, ודאי מהרהר בעברה הוא זה. אחז אותו לפניו, והמשיך עליו דברי תורה עד שהתישבה רוחו בתוכו. מאותו היום והלאה שם על רוחו שלא ירדף אחר אותם ההרהורים הרעים וישתדל בתורה לשמה.

אמר רבי יוסי, פשאדם רואה שבאים אליו הרהורים רעים, יתעסק בתורה, ואז יעברו ממנו. אמר רבי אלעזר, פשאותו הצד הרע בא לפתות את האדם, ימשך אותו לתורה, ויפרד ממנו.

בא ראה, שהנה שנינו, שפאשר הצד הרע הזה עומד לפני הקדוש ברוך הוא להשטין על העולם משום מעשים רעים, הקדוש ברוך הוא חס על העולם, ונותן עצה לבני אדם להנצל ממנו, ולא יוכל לשלט עליהם ולא על מעשיהם. ומה היא העצה? להשתדל בתורה, ונצולים ממנו. מנין לנו? שכתוב (שם ו) כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתוב אחריו? לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

זהו צד הטמאה. הצד האחר - שעומד תמיד לפני הקדוש ברוך הוא להשטין על חטאי בני האדם, ועומד תמיד להשטין למטה לבני אדם. עומד תמיד למעלה כדי להזכיר חטאי בני האדם ולהשטין להם על מעשיהם, ומשום שנתנו ברשותו, כמו שעשה לו לאיוב.

קיימא תדיר לעילא, בגין לאדפרא חוביהון דבני נשא, ובגין דאתיהיבו ברשותיה, פמה דעבד ליה לאיוב.

על ההוא דלא אתעסק בה לשמה, דייתי לאתעסקא בה לשמה, ויזכי לחיי עלמא.

וימא חד, חמא חד תלמיד דהוה לעי באורייתא, ואנפוי מוריקן. אמר, ודאי מהרהר בחטאה איהו דנא. אחיד ליה לקמיה, ואמשיך עליה במלין דאורייתא, עד דאתיישב רוחיה בגויה. מן ההוא יומא ולהלאה, שני על רוחיה, דלא ירדף בטר אינון הרהורין בישין, וישתדל באורייתא לשמה.

אמר רבי יוסי, בד חמי בר נש דהרהורין בישין אתיין לגביה, יתעסק באורייתא, וכדין יתעברון מניה. אמר רבי אלעזר, בד ההוא סטרא בישא אתי למפתי ליה לבר נש, יהא משיך ליה לגבי אורייתא, ויתפרש מניה.

תא חזי, דהא תנינן, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקדשא בריה הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין. קדשא בריה הוא חס על עלמא, ויהיב עיטא לבני נשא, לאשתזבא מניה. ולא יכיל לשלטאה עליהון ולא על עובדיהון, ומאי איהו עיטא, לאשתדלא באורייתא, ואשתזבו מניה. מנלן, דכתיב, (משלי ו) כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתיב בתריה לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

ודא הוא סטרא מסאבא, סטרא אתרא. דאיהי קיימא תדיר קמיה קדשא בריה הוא, לאסטאה על חוביהון דבני נשא. וקיימא תדיר לאסטאה לתתא לבני נשא. לאדפרא חוביהון דבני נשא, ולאסטאה לון על עובדיהון. ובגין דאתיהיבו ברשותיה, פמה דעבד ליה לאיוב.